

Zahiren çirkin görünen işlerde Allah'ın esması tecelli eder mi?

Allah'ın isimlerinin tecelli etmediği bir alan, bir saha, bir husus, bir nokta, bir zerre bulunmuyor. Bu yüzden eşyanın hakikati esma-yı İlahiden ibarettir denilmiştir. Zalimin zulmünde, mazlumun ahında, kuşun kanadında, aslanın pençesinde, inleyen ceylanda hep bu isimler tecelli eder. Zahiri şer ve zulüm gibi duran hadiselerde; İlahi isimler tecelli etmez demek, şirke karın bir bakış açısı olur.

Belki zalimin zulmünde İlahi isimler perdeli ve dolaylı bir şekilde tecelli eder o kadar. Yoksa hiç tecelli etmez demek mümkün ve kabil değildir. Kur'an-ı Kerim'de buyrulur ki;

"Kainatta hiçbir şey yoktur ki hamd ile Allah'ı tesbih etmesin, Onu anmasın, Ona dua etmesin. Fakat siz onların bu tesbihlerini, zikirlerini, dualarını fark etmiyorsunuz." (İsra, 17/44)

Bu ayette de zimni bir şekilde ifade edildiği gibi; bir şeyi bizim fark edemememiz olmadığı anlamına gelmiyor.

Kainatta yaratılmış her bir şey ya bizzat güzeldir, ya da neticeleri itibarı ile güzeldir. Hakiki anlamda eşyada bir çirkinlik, bir müstekreh durum bulunmuyor. Zalimin zulmünde kader açısından çok ince hikmet ve güzellikler bulunabilir. Hatta öyle ki Allah kahredeceğinde; zalimi bir araç, bir kılıç olarak istimal edebilir. Bu inceliğe ayet ve hadislerde şu şekilde işaret ediliyor:

"İşte kazandıkları (günahları)ndan ötürü zâlimlerden bir kısmını diğer bir kısmının peşine böyle takarız." (Enâm, 6/129)

"Azîz ve celîl olan Allah şöyle buyurdu; 'Buğz ettiklerimle buğz ettiklerimden intikâm alırım. Sonra da döner, hepsini cehenneme döker, sürer, atarım.' "(1)

“Zâlim, yeryüzünde Allah’ın adâletidir. Allah onunla (başkalarından) intikâm alır. Sonra (döner), ondan da intikamını alır.”(2)

Yani beşer zulmeder, kader ise bu zulüm içinde adaletini icra eder demektir. Yani Allah’ın tecellisi o zulüm içinde hükmünü ince ve gizlice icra eder demektir.

Dipnotlar:

(1) bk. *Mecmeu’z-Zevâid*, VII/289.

(2) bk. *Keşfu’l-Hafâ*, II/64.